

OPETUSHALLITUKSEN VUONNA 2013 RAHOITTAMAT OPETUSTUNTI- KOHTAISEN VALTIONOSUUDEN PIIRIIN KUULUVAN TAITEEN PERUSOPETUKSEN KEHITTÄMISHANKKEET

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Musiikki				
Alajärven kaupunki	Alajärven musiikkiopisto	Bittejä ja herzejä 52/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli teknologian hankkiminen, toimintakulttuurin uudistaminen, pedagoginen kehittäminen, opettajien tietojen ja taitojen laajentaminen liittyen musiikkitekologiaan, pohjan luominen musiikkitekologian opintoihin.	Hankkeen myötä musiikkiopistoon hankittiin uutta teknologiaa ja käytössä on tällä hetkellä 6 musiikkitekologiareppua. Lisäksi musiikkiopistoon hankittiin laitteet moniraitaäänityksiä varten ja musiikin kuunteluun. Hanke on mahdollistanut välineet musiikkitekologian käyttöön ottoon, ja kehittänyt opettajien valmiuksia teknologisten sovellusten käyttöön.
Espoon musiikkiopiston kannatusyhdistys ry	Espoon musiikkiopisto	Seudulliset opintopolut: Espoon, Kauniaisten ja Kirkkonummen musiikkiopistojen verkostohanke 63/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli seutukunnallisen yhteistyön tiivistäminen, opetustarjottimen laajentaminen ryhmäopetusaineissa ja teknologisten oppimisolustojen ja mobiililaitteiden hyödyntäminen MuPe-opetuksessa, pedagogisen toimintakulttuurin kehittäminen huomioiden tulossa oleva opetussuunnitelmauudistus sekä pedagoginen vuorovaikutus ja hyvien käytänteiden levittäminen.	Hanke mahdollisti suuria tapahtumia ja koulutuksia yhteistyön tuloksena. Yhteistyö on myös vahvistanut ammatillista verkostoitumista. Hankkeen myötä oppilaille on ryhdytty etsimään erilaisia opintoreittejä ja toteuttamaan palveluja oppilaitosyhteistyössä. Hanke huipentui suureen konserttiin, joka järjestettiin Tapiola-salissa 12.2.2014.
Helsingin konservatorion säätö	Helsingin Konservatorio	AVAIMET MUSIIKKIIN 39/516/2013	Jatkohankkeen tavoitteena oli mm. pedagogisen toimintamallin jatkokehittäminen, opetuskokeilussa käytetyn oppimateriaalin, harjoitteiden ja esimerkkiohjelmiston kerääminen, kirjaaminen ja jakaminen muidenkin sovellettavaksi sekä uudenlaisen opetusmuodon kehittäminen oppilaitokseen.	Hanke on kannustanut käyttämään opetuksessa entistä enemmän yhteistoiminnallisia sekä luovia oppimismenetelmiä. Hankkeen tuloksena on kehitetty ja vakiinnutettu uusi opetusmuoto ja oppiaine Avaimet musiikkiin Helsingin Konservatorion soiton alkeisopetusvaiheeseen. Hankkeessa toteutettu pedagoginen oppimateriaali löytyy Helsingin Konservatorion sivuilta osoitteesta http://www.konservatorio.fi/fi/avaimet_musiikkiin .

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Huittisten kaupunki	Huittisten musiikkiopisto	Teknologiasta uusia näkökulmia opetukseen 27/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli kehittää oppilaitoksen opetustoimintaa tietoteknologiaa hyödyntäen sekä rikastuttaa oppimisympäristöä verkkoympäristön piiriin. Lisäksi hankkeen tavoitteena oli kehittää musiikkiopiston opetushenkilöstön osaamista verkkoympäristön sekä tieto- ja viestintäteknologian laitteiden käytössä.	Hankkeen avulla on pyritty tukemaan musiikkiopiston toimintastrategiaa sähköisten palveluiden lisäämisestä ja käyttöönosta. Hankkeen myötä oppimisympäristöt ovat rikastuneet ja opetushenkilöstön taito hallita tieto- ja viestintäteknologian ohjelmien ja laitteiden käyttöä on lisääntynyt.
Hämeenlinnan Musiikinystävät ry	Sibelius-opisto	Sibelius-opiston Hattulan toimipisteen käynnistäminen 66/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli käynnistää Hattulan toimipisteessä opetustoimintaa lukuvuoden 2013–2014 alussa ja parantaa laajan oppimäärän mukaisen musiikinopetuksen saavutettavuutta Hattulassa.	Uuden toimipisteen toiminta on alkanut hyvin ja laajan oppimäärän musiikinopetus alueellinen saavutettavuus on parantunut. Hattulalaisten lasten ja nuorten määrä Sibelius-opiston oppilaina on hankkeen myötä moninkertaistunut.
Iisalmen kaupunki	Ylä-Savon musiikkiopisto	Soolo-orkesteri -hanke 20/516/2013	Hankkeen tavoitteina oli mm. tukea Itä-Suomen musiikkioppilaitoksia musiikin laajan oppimäärän opetussuunnitelmiin sisältyvän orkesteritoiminnan toteuttamisessa ja kehittämisessä, tarjota musiikkioppilaitosten oppilaille mahdollisuus kehittää taitojaan haastavan ohjelmiston parissa ja antaa kokemus työskentelystä vaativassa ei taiteenaloja yhdistävässä projektissa sekä tarjota opiskelijoille mahdollisuus esiintyä suuren sinfoniaorkesterin solisteina. Hankkeella oli myös kansainvälinen ulottuvuus.	Hankkeen tuloksena Itä-Suomen musiikkioppilaitosten oppilasta koottu orkesteri solisteineen kokoontui viikoksi Unkariin, jossa pidettiin kaksi konserttia. Projektin avulla musiikin taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaan opiskelevilla oppilaille järjestettiin mahdollisuus monipuolistaa orkesterikokemustaan. Lisäksi viisi opiskelijaa pääsi orkesterin solistiksi.
Imatran kaupunki	Imatran Musiikkiopisto	Musiikkiopistot muutoksen virrassa 67/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli uudistaa musiikkiopistojen opetusta niin, että jo nyt käytössä olevien hyvien opetustekniikoiden lisäksi käyttöön otetaan musiikkitekniikan tarjoamat työkalut musiikkikontekstissa ja verkostoitumisen välineenä.	Hankkeen myötä opiskelijujen intensiivisyys on lisääntynyt ja opetusjärjestelyt helpottuneet. Hankkeen avulla musiikinopetusta on pystytty päivittämään ajanmukaiseksi. Hanke on kehittänyt opettajien valmiuksia käyttää ja hyödyntää uutta teknologiaa opetuksessa.
Itä-Helsingin musiikkiopiston kannatusyhdistys ry	Itä-Helsingin musiikkiopisto	Pedagoginen kehittämissanke "IHMO-Porina" 17/516/2013, 60/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli toimintakulttuurin kehittäminen ja taiteen perusopetuksen alueellisen tuloksellisuuden ja laadun parantumisen edistäminen. Lisäksi hankkeessa kohdistettiin konkreettisia tavoitteita sekä opettajiin että oppilaisiin.	Hanke kehitti oppilaitoksen keskustelukulttuuria, ja tarjosi oppimiskokemuksen oman tunteiden käsitteilyn tarpeellisuudesta. Käytös- ja oppimispulmiin löydettiin uudenlaista tukea. Hankkeen aikana havaittiin, että myös ns. "diagnoisomattomilla" vilkkailla lapsilla voitiin todeta samankaltaisia esteitä oppimiselle kuin diagnosoiduillakin lapsilla.

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Itä-Helsingin musiikkiopiston kannatusyhdistys ry	Itä-Helsingin musiikkiopisto	Oppimisympäristön kehittämishanke MuPeTekno 19/516/2013, 59/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli musiikin perusteiden opetuksen laadun kehittäminen ja uusien toimintojen käynnistäminen musiikin teknologiaopetuksen avulla, opetustarjottimen uudistamistyö teknologian keinoin sekä pitkään perinteisin menetelmin opettaneiden opettajien ammattitaidon päivittäminen ja työmotivaation lisääminen.	Hankkeeseen osallistuneet opettajat kokivat koulutukset heidän työtään palvelevaksi ja olivat tyytyväisiä siihen, että he saivat olla mukana suunnittelemassa koulutuksen tarkempia sisältöjä. Teknologian opetuskäyttöä tukeva lisäkoulutus ja asianmukaiset laitteet ovat kasvattaneet opettajien taitoja luoda uutta opetusmateriaalia.
Kankaanpään kaupunki	Kankaanpään musiikkiopisto	Pohjois-Satakunnan ja Etelä-Pohjanmaan musiikkiopistojen Musiikkiakatemia 1/516/2013	Hankkeen tavoite oli kehittää kolmen musiikkiopiston opetushenkilöstön pedagogista osaamista sekä edesauttaa musiikkiopistojen kehittyneempien oppilaiden edistymistä ja kiinnostusta alan ammattiopintoihin. Lisäksi hankkeen tavoitteena oli syventää musiikkiopistojen henkilökunnan ja oppilaiden verkostoitumista.	Taloussyistä johtuen hankkeen tavoitteet toteutuivat vain osittain ja hankkeen toimintoja jouduttiin karsimaan. Haasteeksi osoittautui myös aikatauluttaminen ja osallistujien sitouttaminen hankkeeseen. Hankkeen jakautuminen kahdelle lukuvuodelle tuotti myös ongelmia, sillä osa aktiivioppilaita päätti opintonsa ennen hankkeen päättymistä. Viikonlopputyöt koettiin väsyttäväksi ja ne häiritsivät työviikkoja. Hanke tuotti kuitenkin myös paljon hyviäkin tuloksia. Osallistujaoppilaitosten opetushenkilöstön pedagoginen osaaminen on kehittynyt ja hanke on edistänyt kehittyneempien oppilaiden edistymistä soitossaan ja kiinnostusta alan ammattiopintoihin. Hankkeen myötä musiikkiopistojen henkilökunnan ja oppilaiden vuorovaikutus on syventynyt.
Kauniaisten musiikkiopiston kannatusyhdistys ry	Kauniaisten musiikkiopisto - Grankulla musikinstitut	Musiikin perusteiden opetuksen kehittäminen iPad-pohjaisesti ja integroiminen pop/jazz -opetukseen 46/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli pop/jazz soitonopetuksen ja MuPe:n integroiminen toisiinsa, musiikin perusteiden pedagogiikan kehittäminen ja uusien opetusmallien luominen, musiikin perusteiden opetuksen houkuttelevuuden lisääminen sekä opetuksen ja oppimisvälineiden liikuteltavuus.	Tablet-laitteiden käyttö opetuksessa on lisännyt erityisesti nuorempien oppilaiden kiinnostusta musiikin perusteita kohtaan. Teorian ja käytännön välisen yhteyden ymmärtäminen on lisääntynyt ja oppilaiden osaaminen on opettajien mukaan kehittynyt projektin avulla. Visuaalisesti kiinnostava materiaali kannustaa oppilaita harjoittelemaan enemmän.
Kemijärven kaupunki	Koillis-Lapin musiikkiopisto	Soitinlähtöinen ja luova MUPE 37/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli kehittää musiikin perusteiden pedagogiikkaa, kehittää soitinlähtöistä musiikin perusteiden opetusta sekä integroida musiikin perusteisiin musiikkiteknologian johdantotason taidot.	Oppilaskyselyiden perusteella projekti koettiin motivoivana ja oppilaat kokivat soittaneensa ja laulaneensa paljon. Yhteissoitto oli käytännöllistä ja motivoivaa.

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Keski-Helsingin musiikkiopiston kannatusyhdistys ry	Keski-Helsingin musiikkiopisto	Tuulenpesiä 16/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli uusien pedagogisten valmiuksien saavuttaminen, kehittää korvakuulolta soittamisen pedagogiaa, mahdollistaa oppilaiden osallistaminen sekä juurruttaa korvakuulolta soittoa ja säveltämistä osaksi oppilaitoksen normaalia toimintakulttuuria.	Hanke on lisännyt korvakuulolta soittamista ja oppilaiden lähestymistapa musiikin omaehtoiseen tekemiseen on madaltunut. Hankkeen tuloksia ovat esitykset sekä materiaalit ja taltiointit.
Keski-Pohjanmaan konservatorion kannatusyhdistys ry	Keski-Pohjanmaan konservatorio	Kamaribaletti Outolintu 75/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli 1) yhteissoiton pedagoginen kehittäminen, 2) tanssin perusopetuksen integroiminen osaksi konservatorion perusopetusta, 3) taiteellis-pedagogisen materiaalin luominen kamaribaletin toteuttamiseksi, 4) orkesteritoiminnan houkuttelevuuden lisääminen sekä 5) opettajien ryhmäpedagogisten ja yhteissoittotaitojen kehittäminen.	Hankkeen myötä orkesterisoittimien markkinointi on tehostunut, tanssinopetus on kiinteä osa oppilaitoksen perusopetusta, taiteellis-pedagogista materiaalia on luotu, opettajien intressi kamarimusiikin opetukseen ja pianistien korrepetiittoritoimintaan on lisääntynyt ja erityisesti uusia yhteistyöväyliä taiteen perusopetuksen ja koululaitoksen kanssa on luotu.
Kirkkonummen kunta	Kirkkonummen musiikkiopisto - Kyrksläts musikinstitut	Lastenooppera Ruma Ankanpoikanen 2/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli 1) elävän kirkkonummelaisen musiikkidraaman tuottaminen pedagogisesti kohdennettuna lapsen ikätasolle, 2) taiteen perusopetuksen oppilaiden käytännön muusikkouden kehittäminen, 3) pedagoginen ja käytännön yhteistyö musiikkiopiston sisällä, 4) varhaisen musiikinopetuksen ja perusopetuksen linjan ja opettajien yhteistyön vahvistaminen sekä 5) kunnan taideoppilasverkoston vahvistaminen.	Hankkeessa tuotettiin lastenooppera, jossa yhdistyi erilaisia pedagogisia tasoja ja musiikkityylejä. Lisäksi hankkeesta valmistui myös cd- ja multimediatallenne. Hankkeen myötä yhteistyö kunnan eri oppilaitosten välillä lisääntyi.
Kotkan seudun musiikkiopiston kannatusyhdistys ry	Kotkan seudun musiikkiopisto	Bändikaruselli 32/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli kehittää rytmimusiikin opetusta hyvin toimivaksi osaksi musiikkiopiston opetustarjontaa ja tiedottaa siitä ympäristöön.	Hankkeen myötä rytmimusiikin opetukseen on saatu lisää ryhtiä, tukiaineita ja yhteismusiikin osuutta on lisätty. Opintojen eteneminen nähdään entistä tavoitteellisempänä. Tavoitteet soitinjakauman tasoittumisesta eivät ole kaikin osin onnistuneet, sillä osaan soittamista soittajista on pulaa ja toisiin taas soittajia on niin paljon, etteivät kaikki mahdu edelleenkaan bändeihin. Lisäksi tyttöjen osuus on edelleen pieni. Hankkeen positiivisia tuloksia on se, että opettajat tekevät entistä tavoitteellisemmin töitä oppilaiden kanssa. Teoria-aineisiin osallistutaan entistä enemmän ja tasosuoritusten määrä on kasvussa. Lisäksi yleinen osaamisen taso on kasvussa.

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Kuusamon kaupunki	Kuusamon musiikkiopisto	Varhaisnuorten instrumenttipedagogian uudet tuulet 13/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli uudistaa instrumenttipedagogian ajatusmaailmaa ja repertoaaria.	Tavoitteet ylitettiin ja tuloksena saatiin runsaasti ajatuksia ja pedagogisia malleja ja ajatuksia. Samalla kyettiin hankkimaan ja uudistamaan soitinryhmien repertoaaria ja metodeja.
Lahden Musiikkikoulun kannatusyhdistys ry	Lahden musiikkiopisto	Lyömäsoitinluokan varustaminen ja orkesteritoiminnan käynnistäminen 50/516/2013		
Lahden Musiikkiopisto Oy	Lahden konservatorio	Harpunsoitonopetuksen käynnistäminen Lahden konservatoriossa 48/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli käynnistää uudelleen harpunsoitonopetus oppilaitoksessa. Tavoitteena oli rakentaa sen kokoinen ja ikäjakaumaltaan tasaisesti levittyvä harppuluokka, että konservatorion sinfoniaorkesterilla on aina käytettävissä oma oppilas harpistina.	Oppilasmäärä on ollut odotetun mukainen, ja harpistit ovat olleet näkyvillä konservatorion toiminnassa.
Lahden Musiikkiopisto Oy	Lahden konservatorio	Näppäri-kurssi Päijät-Hämeen musiikkioppilaitosten yhteistyönä 47/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli järjestää lukuvuonna 2013–2014 Näppäri-kurssi yhteistyössä Lahden konservatorion, Lahden musiikkiopiston ja Heinolan musiikkiopiston kesken ja sen kautta rikastuttaa oppilaitosten rutiinisältöjä perinnesäveltäjäkeinoihin.	Osallistujamäärä oli odotusten mukainen. Kurssilaisen antama palaute oli ihastunutta ja innostunutta. Tavoite oppilaitosten rutiinisältöjen rikastuttamisesta perinnesäveltäjäkeinoihin täyttyi hyvin.
Laitilan kaupunki	Vakka-Suomen musiikkiopisto	Yhteisösoiton kehittäminen hanke 11/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli sitouttaa oppilaat yhteisösointiin mahdollisimman varhain ja tarjota onnistumisen kokemuksia. Lisäksi tavoitteena oli, että eri-ikäisille ja -tasoisille soittajille tarjotaan yhteinen soitto- ja esiintymiskokemus, jossa jokainen voi olla mukana taitotasosta riippumatta.	Hankkeen myötä oppilaat ovat saaneet myönteisen kokemuksen yhteisösoinnista. Opiskelijat ovat tutustuneet toisiinsa yli ikä- ja instrumenttirajojen ja näin ollen opiskelijoiden sosiaalinen verkosto on laajentunut ja kunnioitus muita instrumentteja ja niiden soittajia kohtaan on kasvanut. Opettajien yhteistyö on lisääntynyt myös yli instrumenttirajojen ja opettajat ovat oppineet tunnistamaan ryhmäopetuksen haasteet ja mahdollisuudet.
Laitilan kaupunki	Vakka-Suomen musiikkiopisto	Musiikin perusteiden opetuksen kehittäminen 40/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli sitouttaa oppilaita musiikin perusteiden opiskeluun. Tavoitteena oli myös tarjota oppilaille onnistumisen kokemuksia ja uusia ideoita uuden tekniikan ja oman opiskelunsa yhdistämismahdollisuuksista.	Hankkeen myötä oppilaat saivat onnistumisen kokemuksia ja ”ahaa-elämyksiä” musiikin perusteiden tunneilla. Suoritusten tasoa on välillisesti parantanut yksilöopetuksessa hyödynnetty välitön palaute. Hanke on mahdollistanut uusimman teknologian hyödyntämisen opetuksen tukena.
Lappeenrannan musiikkiopiston kannatusyhdistys ry	Lappeenrannan musiikkiopisto	Välineitä monipuolisen opetuksen tueksi 55/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli kannustaa opettajia hyödyntämään uusien teknisten laitteiden suuria mahdollisuuksia opetuksessa.	Uudet laitteet on otettu hyvin vastaan ja opettajat ovat enenevässä määrin ottaneet laitteita osaksi arkipäivän opetustilanteita.

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Luoteis-Helsingin musiikkiopiston kannatusyhdistys ry	Luoteis-Helsingin musiikkiopisto	Musiikinperusteiden ja soitonopetuksen integrointihanke 14/516/2013		
Luoteis-Helsingin musiikkiopiston kannatusyhdistys ry	Luoteis-Helsingin musiikkiopisto	Kansanlaulut tutuiksi 15/516/2013		
Mikkelin musiikkiopiston kannatusyhdistys ry	Mikkelin musiikkiopisto	Yhteispuhallus - Mikkelin musiikkiopiston ja Ranta-kylän koulun yhteishanke 6/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli vahvistaa puhallinsoittimien opiskelua Mikkelin musiikkiopistossa ja luoda uusia oppilasrekryointitapoja, puhallinsektorin laadullinen ja määrällinen kehittyminen sekä saatujen kokemusten hyödyntäminen muiden soitinryhmien oppilasrekryointia kehitettäessä..	Opetusta on annettu säännöllisesti ja oppilaat ovat osallistuneet aktiivisesti opetukseen. Hankkeen avulla on haluttu vahvistaa laajemman oppilasjoukon tietoisuutta klassisesta musiikista ja sen opiskelumahdollisuuksista Mikkelissä. Hankkeesta on saatu uutta tietoa siitä, miten toimia yhteistyössä peruskoulun kanssa
Musiikkiopisto Juvenalian kannatusyhdistys ry	Musiikkiopisto Juvenalia	KAMINA 25/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli toimintakulttuurin kehittäminen, materiaalin saatavuuden parantaminen ja oppimateriaalipankin perustaminen, oppilaiden yhteismusisoinnin monipuolistaminen ja yhteismusisointikulttuurin vahvistaminen, kansanmusiikin opiskelijoiden identiteetin vahvistaminen sekä opettajan työn tukeminen verkostossa.	Hankkeessa syntyi sovituksia, jotka löytyvät osoitteesta www.kamulaari.fi . Hankkeessa toteutettiin yhteinen tapahtuma, joka voi toimia toimintamallina myös jatkossa. Oppilaat saivat soittaa erilaisissa kokoonpanoissa ja tutustua toisiin kansanmusiikin harrastajiin sekä ammattikansanmuusikon työhön. Opettajat saivat työlleen kollegiaalista tukea.
Naantalin kaupunki	Naantalin Musiikkiopisto	Rytmiä kansanmusiikista yhteissoittoon ja musiikin perusteisiin 29/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli kehittää opetusmalli, jossa kansanmusiikin ja ko. soittimien sekä Näppäri-koulutustapahtuman avulla tuodaan perkussionsoittimia musiikin perusteiden opetukseen ja aktivoidaan oppilaan kykyä havainnoida rytmisiä asioita.	Mauno Järvelän kehittämästä kansanmusiikkia hyödyntävästä opetusmallista on sovellettu oppilaitoksen tarpeita vastaava malli. Toimet ovat tukeneet hyvin myös musiikin perusteiden opintoja lyömäsoittimien osalta.
Pohjois-Kymen musiikkiopiston kannatusyhdistys r.y.	Pohjois-Kymen musiikkiopisto	Musiikinperusteiden opetuksen pedagoginen kehittäminen Ipad-laitteiston avulla 9/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli musiikin perusteiden opetuksen kehittäminen toiminnallisempaan suuntaan sekä oppilaiden itsenäisen työskentelyn parantaminen.	IPad on tuonut hyvän piristysruiskeen teoriatunneille, mutta eivät voi korvata opettajaa. Laitteet ovat aktiivisessa käytössä edelleen. Hanketta on arvioitu Miika Myyryläisen opinnäytetyössä, joka löytyy osoitteesta http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/83380/Myyrylainen_Miika.pdf?sequence=1 .

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Rovaniemen kaupunki	Lapin musiikkiopisto	Lapin kansainväliset viuluviikarit etänäkin 4/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli jousipedagogiikan kehittäminen lapsikeskeisen Colourstring-opetusmenetelmän ja etäopetuksen avulla. Lisäksi hankkeen tavoitteena oli jousisoitinten ryhmäopetuksen yleistyminen ja tunnettavuuden lisääminen.	Lapset ovat tottuneet etäopetukseen ja esiintymisvarmuus on lisääntynyt. Opettajan pedagogiset taidot ovat kehittyneet. Jousisoittimiin on pyrkinyt jonkin verran enemmän oppilaita ja ryhmäopetus jousisoittimissa on lisääntynyt. Muutkin opettajat ovat kokeilleet ryhmäopetusta.
Tampereen Musiikkiopiston Säätiö	Tampereen konservatorio	Musiikkitekniologiaopetuksen harmonisointi - pilottivaihe 74/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli pilotoida vuonna 2013 tehdyn musiikkitekniologian opetussuunnitelmaluonnoksen eri osia eri oppilaitosten toimesta.	Hankkeen tavoitteet ovat toteutuneet pilotoitintien osalta hyvin. Pilotoitavien opetussuunnitelman osien toimivuutta testattiin hankkeen aikana hyvin monimuotoisessa ja -arvoisessa reaaliympäristössä. Jatkossa pilotoitintien tulosten pohjalta voidaan rakentaa toimivia opintokokonaisuuksia sekä yhtenäistä terminologiaa ja yhtenäisiä tutkintotavoitteita ja -määritelmiä.
Tampereen NMKY ry	Pirkanmaan musiikkiopisto	Sukella Seikkailuun 26/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli 1) oppilaitosten toimintakulttuurin kehittäminen konserttien järjestämiseen liittyen, 2) oppilaiden esiintymistilanteiden ja esiintymisvalmiuksien kehittäminen, 3) draaman ja teatterin työtapojen yhdistäminen konsertteihin sekä 4) oppilaitosten välisen yhteistyön ja vuorovaikutuksen lisääminen sekä opettajien koulutus.	Ensimmäisen tavoitteen osalta ennakkointia ja suunnitelmallisuutta onnistuttiin lisäämään huomattavasti. Toisen tavoitteen osalta oppilaat saivat käytännön läheistä toimintaa esiintymistilanteiden hallintaan ja erilaisiin toteutustapoihin dramatisoitujen konserttien avulla. Hankkeen konkreettisimpina tuloksina saatiin opistoihin uusia dramatisoituja konserttipaketteja, työkaluja konserttitoiminnan suunnittelutyöhön sekä uusi infolehti.
Tohmajärven kunta	Keski-Karjalan musiikkiopisto	Tietoa, Tunnetta ja Musiikkitekniologiaa -hanke 70/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli nykyaikaisen studiotilan käytön oppiminen käytännön tasolla, tarjota opetusta nykYTEknologian mukaisista äänitys- ja äänenmuokkausmahdollisuuksista sekä opettaa nuorille tekijänoikeudellisia asioita.	Hankkeen avulla sekä opettajat että oppilaat pääsivät tutustumaan studiotekniseen työskentelyyn käytännön tasolla. Hanke kartutti myös tietämystä tuotannollisesta prosessista yleisellä tasolla. Tekijänoikeudellisten kysymysten tiimoilta hankkeen aikana järjestettiin kaksi koulutustilaisuutta, joissa tekijänoikeudellisia kysymyksiä tarkasteltiin ruohonjuuritasolta alkaen. Yleisesti ottaen musiikkiopiston oppilaat ja opettajat ottivat tuntumaa erilaisiin äänitysohjelmiin sekä erilaisiin musiikin tallennustekniikoihin.

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Turun konservatorion kannatusyhdistys r.y.	Turun konservatorio	Sävellyspaja lapsille ja nuorille 12/516/2013	Hankkeen lähtökohdat olivat pedagogiset. Hankkeen tavoitteena oli tarjota mahdollisuus musiikin luomiseen myös niille, joilla ei ole vielä mahdollisuutta sivuaineeseen, yhdessä tekeminen sekä pedagoginen ajatuksenvaihto.	Sävellyspajan tuotoksia esiteltiin konsertissa 28.3.2014. Kaikki sävellykset olivat erilaisia, tekijänsä näköisiä ja tyyli- ja soitinkirjo oli laaja. Kaksi sävellystä yhdistettiin myös Arkipelagin tanssin perusopetukseen, tanssimusikaaliin <i>Prinsessa Aldogaan</i> , joka esitettiin 8.4.2014 Paraisilla. Konsertista tehtiin sävellystaltiointi, joka jaettiin cd-levyllä kaikille osallistujille.
Turun seudun musiikkiopiston kannatusyhdistys ry	Turun seudun musiikkiopisto	Rytmi-musiikin valmennusopetus 78/516/2013		
Valkeakosken kaupunki	Valkeakosken musiikkiopisto	Koneet soimaan -uuden musiikin ympäristö 36/516/2013	Tavoitteena oli saada musiikkiopiston opettajat ja oppilaat ottamaan käyttöönsä musiikkiteknologisen oppimisympäristön uutena ja oppimista nopeuttavana sekä opetusmenetelmiä uudistavana välineenä. Tavoitteena oli suunnata huomio erilaisten ja erivauhtisten oppijoiden yksilöllisempään ja oppilaan oppimista monipuolisemmin tukevaan opettamiseen. Lisäksi tavoitteena oli tutkia uusia opetuskokonaisuuksia tulevaa ops-työskentelyä varten.	Hankkeen avulla oppilaat ja opettajat ovat päässeet alkuun laitteistojen käytön ja erilaisten ohjelmistojen hyödyntämisessä musiikin opetuksessa ja oppimisessa. Erilaiset musiikkiteknologiset osa-alueet on otettu osaksi ainekohtaisia opetussuunnitelmia, ja kokemuksia hyödynnetään jatkossa sekä opetuksen että opetussuunnitelman laadinnassa.
Viitasaaren kaupunki	Viitasaaren alueen musiikkiopisto	Viitasaaren alueen ja Pohjoisen Keski-Suomen musiikkiopistojen tietotekniikkahanke 84/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli kehittää Viitasaaren alueen musiikkiopiston sekä Pohjoisen Keski-Suomen musiikkiopiston oppimisympäristöjä; ottaa käyttöön uutta tieto- ja viestintätekniikkaa ja hyödyntää sitä verkko-opetuksessa. Tavoitteena oli myös luoda seutukunnallisesti uusi toimintamalli, jossa kaksi musiikkiopistoa olisi vuorovaikutuksessa henkilöstön koulutusta suunniteltaessa ja toteutettaessa, ja jossa eri aineiden opettajien tietotaitoa hyödynnettäisiin laajalla toiminta-alueella opetuksen laadun, saavutettavuuden ja monipuolisuuden takaamiseksi.	Hankkeen aikana opistojen opetushenkilöstö ja opiskelijat ovat saaneet tuntumaa uuden tekniikan käyttöön ja mahdollisuuksiin musiikinopetuksessa. Opistot ovat luoneet verkkoalustalle yhteisen oppimisalustan, Edmodon, jonka on tarkoitus toimia alustana sekä oppimateriaalin jakamiselle että vertaisapuväylänä opettajille.

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Virtain kaupunki	Merikanto-opisto	Sävellystyöpajat 64/516/2013	Tavoitteena oli tutustuttaa oppilaita luovaan musiikin tekemiseen ja oman musiikin tekemiseen sekä löytää uusia työskentely- ja lähestymistapoja musiikin perusteiden opintojen suorittamiseen.	Hankkeen tulokset ovat valmiita sävellyksiä ja niiden oppilas- ja opettajavoimin toteutettuja kantaesityksiä. Sävellystyöpajoihin osallistuneet oppilaat löysivät uuden kanavan ilmaista itseään musiikillisesti ja kehittivät musiikin kirjoittamisen ja keksimisen taidoissaan. Valtaosa hankkeen aikana syntyneistä sävellyksistä esitettiin hankkeen päättävissä sävellyskonserteissa.
Ylivieskan kaupunki	Ylivieskan seudun musiikkiopisto	Säveltäminen tutuksi 54/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli monipuolistaa oppilaitoksen sävellysopetusta ja innostaa oppilaita luomaan omia sävellyksiä. Lähentää musiikin perusteiden opiskelua käytännön musikkousteiden säveltämisen avulla. Tutustuttaa oppilaita nuotinkirjoitusohjelmiin ja hankkia oppilaskäyttöön tarvittavia tietoteknisiä laitteita ja ohjelmia.	Hankkeen tuloksia ovat oppilaiden erilaiset sävellystyöt ja uuden tekniikan hyödyntäminen sävellystyössä. Uusien laitteiden avulla pyritään jalkauttamaan musiikin teknologia yhdeksi osa-alueeksi musiikin perusteiden opetusta ja myös instrumenttiopetusta.
Ylivieskan kaupunki	Ylivieskan seudun musiikkiopisto	Iloa musiikista 53/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli musiikkiopiston oppilaiden ja opettajien toteuttama Iloa musiikista -konserttiprojekti yhdessä koululais-, harrastelija- ja eläkeläisryhmien kanssa.	Konsertin avulla pyrittiin tuomaan esiin maahanmuuttotustaisten ja monikulttuuristen perheiden lasten omaa musiikkia sekä luomaan hyväksyvää ilmapiiriä eri sukupolvien välillä. Konserttihankkeen avulla haluttiin luoda yhteisöllisyyttä tekijöiden kesken sekä välittää yhteisöllisyyden kokemusta myös kuulijoille. Yhteistyökonsertti toteutui monipuolisesti koululais- ja opiskelijaryhmien sekä eläkeikäisten kanssa. Konsertissa tuotiin monikulttuurisuutta ja maahanmuuttotustaista esille eri maiden kulttuuriin pohjautuvilla runoilla, musiikkiesityksillä ja lauluilla. Hankkeen tuloksena saatiin monipuolinen yhteistyökonserttisikermä.
Tanssi				
Lappeenrannan Tanssiopiston Kannatusyhdistys ry	Lappeenrannan Tanssiopisto	Tanssin perusopetuksen opetussuunnitelmien tulevaisuus - oppilaitosten kokemuksen hyödyntäminen 83/516/2013		

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Kuvataide Arkkitehtuuri				
Espoon kuvataidekoulun kannatusyhdistys ry	Espoon kuvataidekoulu	Espoon kuvataidekoulun tietokoneasioiden ajantasaistaminen 72/516/2013	Tavoitteena oli kuvataidekoulun tietokoneasioiden ajantasaistaminen, joka toteutettiin erilaisten laitehankintojen avulla.	Hankkeessa toteutettiin Espoon kuvataidekoulun koordinoimana projektina mediahuomiota saanut Tapiola-peli.
Hämeenlinnan kaupunki	Aimokoulu	NÄÄTSÄ 45/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli liikkua kuvataiteen ja käsityötaiteen rajapinnalla ja tutkia käsityksiä, ennakkoluuloja ja oletuksia näistä. Hankkeen tavoitteena oli kuvataiteen, käsityön ja muotoilun välinen pedagoginen vuoropuhelu, leikkiminen ja kokeileminen. Lisäksi tavoiteltiin neljä osallistuvan koulun välille tiivistä yhteistyötä, jonka tavoitteena oli vertaisarviointi oppilaitosten välisessä vuorovaikutuksessa; pedagogisten ideoiden jakaminen, arvioiminen ja kehittäminen hankkeeseen osallistuvien kesken. Hankkeen myötä toimiva yhteistyö neljän koulun välille on muodostunut. Hankkeen muita tuloksia ovat mm. tiedon, taidon, menetelmän ja materiaalin siirtäminen toiseen yhteyteen sekä teorian siirtäminen käytäntöön.	Hankkeen myötä toimiva yhteistyö neljän koulun välille on muodostunut. Hankkeen muita tuloksia ovat mm. tiedon, taidon, menetelmän ja materiaalin siirtäminen toiseen yhteyteen sekä teorian siirtäminen käytäntöön.
Lohjansseudun kuvataidekoulun kannatusyhdistys ry	Lohjansseudun kuvataidekoulu	Nykytaidekasvatushanke Taidenavigaattori 2 34/516/2013	Tavoitteena oli kertoa eri kuvataidekouluissa toteutetusta yhteisöllisestä kaupunkitaitteesta ja oppilaslähtöisestä pedagogiikasta, kerätä kaupunkitaideteoksista ja tapahtumista aineistoa sekä toimittaa lehti ja koota kiertävä näyttely hankkeen aikana syntyneestä materiaalista.	Hankkeessa mukana olevien koulujen kaupunkitaideprojekteja esiteltiin lehdessä ja näyttelyssä. Lehden sisällössä otettiin huomioon oppilaslähtöisyys. Koulukohtaiset raportit, kuvagalleria sekä hankkeessa toteutettu julkaisu löytyvät osoitteesta www.taidenavigaattori2.wordpress.com/ .

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Valkeakosken kaupunki	Valkeakosken kuvataidekoulu	Mediatyöpajojen kehittäminen Valkeakosken kuvataidekoulussa 8/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli kehittää mediataiteen opetussisältöjä, monipuolistaa ja ajanmukaistaa kuvataidekoulun mediakalustoa sekä kouluttaa opettajia, jotta mediataiteen opetukseen olisi laitteiden ja osaamisen puolesta resursseja. Hankkeessa haluttiin erityisesti kehittää mediataiteen oppimisprosesseja tarjoamalla erilaisia mediataiteen oppimisympäristöjä ja tukemalla osallistuvaa, yhteisöllistä oppimista.	Laitehankinnat ovat parantaneet opetuksen resursseja ja laitteita hyödynnetään useammassa opetusryhmässä. Perinteisen kuvataidenäyttelyn rinnalle on vakiintui hankkeen myötä myös verkkonäyttelyt. Opettajien sisäisessä koulutuksessa päästiin alkuun, mutta laitehallintaan tarvitaan edelleen lisäkoulutusta ja opettajien mediaosaamisen päivitys tarvitsee jatkuvaa koulutusta.
Vantaan kaupunki	Vantaan kuvataidekoulu	Paina nappia! 38/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli parantaa määrällisesti ja laadullisesti oppilaitoksen mediakasvatuksen tasoa. Tavoitteena oli, että sähköiset välineet nousevat yhdenvertaiseksi perinteisten ilmaisuvälineiden rinnalle.	Hankkeen tavoitteet ovat toteutuneet kohtuullisesti. Hankaluudeksi on noussut opettajien vaihteleva taitotaso tietotekniikan käytössä. Laitteisiin totuminen vie aikaa ja taitojen kehittyessä niitä opitaan hyödyntämään entistä paremmin taideopetuksessa.
Sirkustaide Teatteritaide				
Espoon esittävän taiteen koulun kannatusyhdistys ry	Espoon esittävän taiteen koulu	Tekniikalla tuloksiin - tabletit opetuskäytössä 41/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli tutkia, miten uudenlaisia tablet-tietokonetta voi käyttää avuksi teatteri- ja sirkustaiteen perusopetuksessa. Tavoitteena oli tabletin monipuolinen käyttö opetuksen suunnittelussa, arvioinnissa, aktuaalisessa opetustilanteessa ja oppilasesityksissä.	Minitabletit ovat tällä hetkellä opettajien arkinen työväline, jota käytetään monipuolisesti sekä opetustyössä, oppilasesityksissä että opettajan omassa työskentelyssä.
Espoon esittävän taiteen koulun kannatusyhdistys ry	Espoon esittävän taiteen koulu	Käytökseltään haastavan oppilaan kohtaaminen taideopetuksessa 42/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli vahvistaa opettajien pedagogisia taitoja sekä luoda puuttumisen malli ja käytännölliset toimintaohjeet käytökseltään haastavan oppilaan kohtaamiselle.	Hankkeen avulla opettajien tieto erityisoppijoista lisääntyi. Erityisen merkittäväksi koettiin kokemusten ja opetustilanteiden jakaminen opettajakunnan keskuudessa.

Koulutuksen järjestäjä	Koordinoiva oppilaitos/Oppilaitos	Hankkeen nimi ja diaarinumero	Hankkeen keskeiset tavoitteet	Hankkeen keskeinen sisältö ja tulokset
Etelä-Karjalan Estradi ry	Taidekoulu Estradi	TURVALLINEN JA TARKOITUKSENMUKAINEN OPPIMISYMPÄRISTÖ - Pedagoginen osaaminen näyttämöllä 28/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli päivittää Taidekoulu Estradin opettajien ja oppilaiden tietämystä ja osaamista nykyaikaisesta, tarkoituksenmukaisesta ja turvallisesta oppimisympäristöstä. Hankkeen tarkoituksena oli saavuttaa toteuttamiskelpoinen pitkän tähtäimen näyttämötekniikan toteutussuunnitelma ja opetusohjelma, joka sisällytetään opetussuunnitelmaan ja valmisteilla olevaan laatukäsikirjaan.	Hanke on mahdollistanut oppilaitoksen opetus- ja teknisen henkilökunnan sekä oppilaiden paneutumisen ja kouluttautumisen turvallisempaan näyttämötekniikkaan, sen teknisen suunnitelman toteuttamiseen ja aikatauluttamiseen. Näyttämötekniikan koulutus on sisältänyt kolme visuaalista suurproduktiota kevät- ja syyskaudella 2014. Esitysten lopputulokset olivat visuaalisesti ja ääniteknisesti korkeatasoisia ja saivat paljon positiivista huomiota. Hankkeen aikana vahvistui tieto, että oppilaitoksen nykyinen valo- ja äänikalusto on vanhentunutta ja sisältää myös turvallisuusriskejä. Kalusto tullaan uusimaan lähitulevaisuudessa.
Tikkurilan Teatteri ry	Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulu	Nähdyksi 73/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli tutkia ja kehittää oppilaitoksen oppilasarviointia ja löytää uusia käytäntöjä oppilasarviointiin sekä palautteen antamiseen sekä taiteen keinoin tutkia ja kehittää teatterikoulun opettajien työtä oppilasarvioinnin näkökulmasta. Lisäksi hankkeessa pyrittiin luomaan malli taiteellisen tutkimuksen toteuttamiselle teatteritaiteen perusopetusta antavassa oppilaitoksessa.	Hanke antoi opettajille uutta tietoa siitä kompleksisuudesta, jossa palautteen antaminen oppitunnilla tapahtuu. Hanke vahvisti myös ennakkokäsitystä siitä, että oppilasarviointi ja palaute ovat merkityksellisiä ja tärkeitä asioita oppilaille. Hanke tarjosi hyvät puitteet opettajille tarkastella ja tutkia omaa tapaansa toimia ryhmän kanssa ja peilata omia käytäntöjä muiden opettajien toimintatapoihin. Hankkeen malli taiteellisen tutkimuksen toteuttamiselle teatteritaiteen oppilaitoksessa oli varsin onnistunut.
Sanataide				
Vantaan sanataidekoulu-yhdistys ry	Vantaan sanataidekoulu	Kohti laajoja sanataiteen perusopintoja -hanke Vantaan sanataidekoulussa 1.8.2013 - 31.12.2014 43/516/2013	Hankkeen tavoitteena oli kehittää opetushenkilöstön ammattitaitoa, sanataidetietämystä ja laajentaa käytettävissä olevia pedagogisia ja taiteellisia menetelmiä ja näkökulmia. Lisäksi hankkeen tarkoituksena oli parantaa henkilöstön ammatillista itsetuntoa ja taitoja käyttää opetussuunnitelmaa työnsä lähtökohtana.	Hankkeen avulla haluttiin kerätä ideoita opetussuunnitelman kehittämiseen. Hanke koettiin erittäin tärkeäksi ja hyvin onnistuneeksi.